

REFERAT Formannskapet d. 17-01-2024

Møtedato Onsdag d. 17. januar 2024 kl. 09:00

Møtested 16.- 17. januar Jegersberg gård / Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Møtedokumenter.....	3
Godkjenning av protokoll fra formannskapets møter 06.12.23 og 12.12.23.....	12
Høringsuttalelse til Barnevernsinstitusjonsutvalgets NOU 2023:24 Med barnet hele vegen - barneve	14
Administrativt vertskommunesamarbeid - akuttberedskap barnevern.....	22
Forslag til endringer i lokal forskrift om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn i Kristi	30
Etablering av regionalt næringsfond for kommunene Vennessla, Lindesnes og Kristiansand.....	41

Sak .: Møtedokumenter

Vedlegg

Presentasjon UiA 16.01.24

Protokoll Formannskapet 16.01.2024

Presentasjon UiA 16.01.24

Samlet presentasjon formannskapet 16.-17. januar 2024

Jegersberg gård - Erfaringsdokument 2022

Barn- og unge på Jegersberg gård- JegEr Ung

Komplett innkalling 16.- 17. januar Folkevalgtpogram Formannskapet (17.01.2024)

Saksliste-program formannskapet 16.-17.01.2024

PROTOKOLL FORMANNSKAPET

Dato: 17.01.2024
Sted: Jegersberg gård / saksbehandling i Formannskapssalen
Behandlede saker: 2/24 - 6/24
Møtets varighet: Kl. 09.00 til 14.20
Møteleder: Ordfører Mathias Bernander

Til stede:

Mathias Bernander (H)
Erle Wright Severinsen (H) møtt kl. 12.45 for
Amalie Gunnufsen (H)
Charlotte Beckmann Finnestad (KRF)
Sigrun Sæther (KRF)
Jonas Ek (KRF)
Jacob Haugmoen Handegard (V)
Stian Storbukås (FRP)
Julie Hetland (FRP)
Kenneth Mørk (AP)
Heidi Johansen (SV) for
Tonje Jondahl Alvestad (SV)
Kasper Bekkeli Espeland (Rødt)
Erik Rostoft (PS)
Roy Fardal (PP) møtt kl. 12.45 for

Forfall:

Norunn Tveiten Benestad (H)

Jannike Arnesen (AP)

Svein-Harald Mosvold Knutsen (PP)

Til stede fra administrasjonen:

Kommunedirektøren
Oppvekstdirektøren
Direktør for kultur og innbyggerdialog
By- og stedsutviklingsdirektøren
Organisasjonsdirektøren
Direktør for samhandling og innovasjon
Formannskapssekretæren

Dessuten møtte:

Lukas Wedemeyer, kommunalsjef strategi
Ingvild G. Litle, bærekraftsrådgiver
Maj-Kristin Nygård, rådgiver strategi
Ingelill Lærum Pedersen, leder for programmet Flere i arbeid, møtt kl. 09.00-10.30
Trond Backer, Næringsforeningen, møtt kl. 09.00-10.30
Heidy Døsvik, NAV, møtt kl. 09.00-10.30
Eirik Abildsnes, kommunalsjef forskning og innovasjon, møtt kl. 09.00-10.30
Arly Hauge, Agder fylkeskommune, møtt kl. 09.00-10.30
Ingunn Kvivik, kommunalsjef innbyggerdialog, møtt kl. 10.45-12.00

Programmet Flere i arbeid

Bernt Jørgen Stray direktør for Samhandling og innovasjon

- Vist film «Ung start – Elkem»
- 10 år med velferdsinnovasjon – det handler om relasjonell velferd
- Unge med nedsatt arbeidsevne under 30
- Prosessen frem til programstart
- Kvalifiseringsløpet: Et utvalg barrierer
- Det mangler ikke på gode enkelttiltak i dag
- Samarbeid for å endre systemer

Ingelill Lærum Pedersen leder for programmet

- Delmål september 2023 – juni 2024
- Fremdriftsplan pågående aktiviteter
- Programmets visjon: Flere i arbeid

Trond Backer, Næringsforeningen og Heidy Døsvik, NAV

- Verdien i samhandling
- Bedriftspakken i praksis
- Flereiarbeid.no
- Bygge nettverk
- Hva trenger bedriftene?
- Hva har NAV?
- Forventningsavklaring mellom bedrift og NAV

Eirik Abildsnes, kommunalsjef forskning og innovasjon

- Inkluderingspartnerskap
- Delmål og arbeidspakker
- Lettere overgang til arbeidsliv

Kjell A. Kristiansen, organisasjonsdirektør

- Kommunens rolle som arbeidsgiver
- Trenger arbeidskraft
- Samspill, næringsliv, stat og kommune
- Hente ut potensiale
- Kommunen som arbeidsgiver
 - prosjektleder og problemstillinger
 - fokus
 - praksisplasser
 - varige faste arbeidsplasser

Arly Hauge, Agder fylkeskommune

- Handlingens 10 år – demografiutfordringen
- Utenforskap i Agder – «Arbeidslivet er på»
- Programmet «Flere i arbeid» viktig for Agder fylkeskommune
- PRIORITERE det som gir mest EFFEKT
- Universelle tiltak
- Flere i arbeid: Satsing på yrkesfag – planlegging
- Flere i arbeid – satsing på yrkesfag
- Delen søkere som har fått kontrakt fordelt på fylke og type kontrakt
- Flere i arbeid: Bedre levekår – satsing på unge i Agder – fra prosjektfokus til tjenestefokus
- Vi har endret måten vi endrer oss på

Formannskapets samhandling med innbyggere – erfaringer med dialogmøter

Innbyggerdialog

ved Camilla Jarlsby og Ingunn Kvivik

- Bakgrunn for dialogmøter
- Fellesnemnda oktober 2018
- Mål dialogmøter
- Bystyret januar 2020
- Bystyret september 2023
- Hva er innbyggerdialog/innbyggermedvirkning
- Medvirkning i planlegging
- Ulike former for innbyggerdialog/innbyggermedvirkning
- Gjennomføring
- Evaluering juni 2023
- Anbefaling

Videre innføring for formannskapet i 2024

ved kommunedirektør Camilla B. Dunsæd

- Innføring på samlingen
- Ulike former for innføring
 - Orienteringer
 - Temamøter og verksted
 - Befaringer
 - Studieturer
- Orienteringer gjennomført i forkant av samlingen
- Videre plan for innføring i form av temamøter/verksteder vår 2024 – foreløpig

Det var drøfting, innspill og kommentarer etter hvert innlegg.

2/24 Formannskapssak:
Godkjenning av protokoll fra formannskapets møter 06.12.23 og 12.12.23
(ark.nr. 2023000007)

Formannskapets vedtak:

1. Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte 06.12.23.
2. Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte 12.12.23.
(Enst.)

3/24 Formannskapssak:
Høringsuttalelse til Barnevernsinstitusjonsutvalgets NOU 2023:24 «Med barnet hele vegen - barnevernsinstitusjoner som har barnas tillit»
(ark.nr. 2023028245)
Oppvekstutvalgets innst. 16.01.24

Formannskapets vedtak:

1. Formannskapet slutter seg til høringsuttalelsen som beskrevet i saksfremlegget
2. Formannskapet ber Barne- og familiedepartementet om å rette opp i den varslede mangelen på institusjonsplasser på temaene behandling, rus og akutt plasseringer.
(Enst.)
3. Kristiansand kommune ber om at det vurderes å etablere et landsdekkende institusjonstilbud for barn som har begått alvorlige eller gjentatte lovbrudd.
(9/5)
4. Kristiansand kommune anmoder Regjeringen om å innføre et etableringsstopp for barnevernsinstitusjoner i Agder inntil institusjonsplassene er jevnere fordelt i Norge.
(Enst.)

Forslag:

Høyre fremmet følgende forslag:

- «1. Kristiansand kommune ber om at det vurderes å etablere et landsdekkende institusjonstilbud for barn som har begått alvorlige eller gjentatte lovbrudd.
2. Kristiansand kommune anmoder Regjeringen om å innføre et etableringsstopp for barnevernsinstitusjoner i Agder inntil institusjonsplassene er jevnere fordelt i Norge.»

Voteringer:

Høyres forslag nr. 1 ble vedtatt med 9 mot 5 stemmer (AP/SV/Rødt/PS), vedtakets pkt. 3.

Høyres forslag nr. 2 ble enstemmig vedtatt, vedtakets pkt. 4.

Oppvekstutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

4/24 Bystyresak:
Administrativt vertskommunesamarbeid - akuttberedskap barnevern
(ark.nr. 2023027806)
Oppvekstutvalget innst. 12.12.2023 sak 11/23

Formannskapets innstilling:

Bystyret vedtar vedlagt samarbeidsavtale om akuttberedskap mellom Kristiansand kommune som vertskommune og følgende samarbeidskommuner; Vennesla, Iveland, Evje og Hornnes, Åseral, Risør, Grimstad, Arendal, Lindesnes, Gjerstad, Vegårshei, Tvedestrand, Froland, Åmli, Bygland, Valle og Bykle.
(Enst.)

5/24

Bystyresak:

Forslag til endringer i lokal forskrift om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn i Kristiansand kommune etter høring
(ark.nr. 2021035554)

Formannskapetets innstilling:

Bystyret vedtar forslag til revidert lokal forskrift om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn i Kristiansand kommune med endringer:
(Enst.)

- §6 (c) endres til:
«Utleie kan ikke skje i tidsrommet mellom kl. 24:00-05:00 alle dager. Kommunedirektøren kan oppheve nattestengningen midlertidig eller på ubestemt tid dersom det vurderes som forsvarlig.»

(11/4)

- 4 (4) endres til:
«En tillatelse varer for 3 sesonger. En sesong går fra 1. april til 31. mars påfølgende år. En tillatelse kan ved spesielle omstendigheter forlenges. Ved utsatt oppstart vil ikke avslutningsdatoen endres.»

(8/7)

Forslag:

KRF fremmet følgende forslag:

- «1. §6 (c) endres til:
«Utleie kan ikke skje i tidsrommet mellom klokken 23:00-05:00 natt til lørdag og natt til søndag. Kommunedirektøren kan justere tidspunkt og dagene med nattestengning i alle eller bare enkelte soner midlertidig eller på ubestemt tid dersom det vurderes som hensiktsmessig.
2. §4 (2) endres til:
Det kan gis tillatelse til opptil ti utleiery i Kristiansand kommune. Det kan derimot kun gis tillatelse til opptil to utleiery som kan drive utleie i sone 1 og sone 2.»

Venstre fremmet følgende forslag:

«§6 (c) endres til: «Utleie kan ikke skje i tidsrommet mellom kl. 24:00-05:00 alle dager. Kommunedirektøren kan oppheve nattestengningen midlertidig eller på ubestemt tid dersom det vurderes som forsvarlig.»

PS fremmet følgende forslag:

«4 (4) endres til:
«En tillatelse varer for 3 sesonger. En sesong går fra 1. april til 31. mars påfølgende år. En tillatelse kan ved spesielle omstendigheter forlenges. Ved utsatt oppstart vil ikke avslutningsdatoen endres.»».

Voteringer:

KRF sitt forslag nr. 1 falt med 9 mot 6 stemmer (KRF/FRP/Venstre)

Venstre sitt forslag ble vedtatt med 11 mot 4 stemmer (AP/SV/Rødt).

KRF sitt forslag nr. 2 falt med 10 mot 5 stemmer (KRF/FRP).

PS sitt forslag ble vedtatt med 8 mot 7 stemmer (AP/KRF/SV/Rødt).

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

6/24

Formannskapssak:

Etablering av regionalt næringsfond for kommunene Vennesla, Lindesnes og Kristiansand

(ark.nr. 2023026894)

Formannskapets vedtak:

1. Kristiansand kommune vil bidra til etableringen av et regionalt næringsfond sammen med Vennesla og Lindesnes kommune, og der Agder fylkeskommune finansierer 50 prosent av fondets kapital. Den resterende del av finansieringen fordeles på de tre kommunene ut fra sysselsetting, folketall, distrikts-indeks og flatt tillegg.
2. Vedtektene legges til grunn for bruk av og/eller tildelinger fra det regionale næringsfondet.
3. Kristiansand kommunes andel finansieres fra Kristiansand kommunes disposisjonsfond i 2024. For årene etter må det innarbeides i økonomiplanen.

(14/1)

Voteringer:

Kommunalutvalgets innstilling ble vedtatt med 14 mot 1 stemme (Rødt).

Innmeldte spørsmål:

Repr. Sigrun Sæther, KRF, har tidligere meldt inn spørsmål om elevutveksling mellom Tangvall skole og tysk vennskapsskole i Suderbrarup. Oppvekstdirektøren har tidligere redegjort for nytt regelverk for utenlandsturer i ny kommune. Det er strammet inn for å sikre likebehandling på alle skoler i Kristiansand kommune. Representanten redegjorde kort for besøk fra den tyske skolen i høst og gjenbesøk denne våren. De har fått avslag om å reise, det er ikke en klassetur. Ønsker en sak til formannskapet.

Oppvekstdirektøren redegjorde for saksbehandlingen som er gjort. Reglement for utenlandsturer ble strammet inn for å ha lik behandling ved alle skoler. Det ble gitt anledning for dispensasjon i forhold til turer til konsentrasjonsleirer. Saken om besøk til vennskapsskole er vurdert på nytt da dette samarbeidet har vart i 30-40 år. Tangvall skole har hatt besøk i høst, skolen vil få dispensasjon for vårens gjenbesøk. Kostnadene for gjenbesøket er lagt inn i budsjett for 2024.

Siden det gis dispensasjon for denne turen er det ikke nødvendig med sak til formannskapet.

Repr. Jonas Ek, KRF, hadde meldt inn spørsmål om hvilket filter Kristiansand kommune benytter for å hindre skadelig innhold til barn og unge.

Spørsmålet besvares i neste møte.

Repr. Jacob H. Handegard, V, hadde meldt inn følgende spørsmål pr epost:

«I lys av presseopplagene knyttet til brudd på spilleregler i arbeidslivet hos enkelte aktører i utelivsbransjen i Kristiansand stiller jeg følgende spørsmål.

1. Hvilke tiltak råder kommunen over for å bedre etterlevelsen av regelverk i arbeidslivet?
2. Hvordan samhandler Kristiansand kommune med arbeidstilsynet mtp å avdekke brudd på regelverk som arbeidstilsynet har ansvaret for?
3. Er det muligheter for at kommunen kan ta en rolle som bindeledd mellom utelivsbransjen og aktuelle tilsynsmyndigheter for å sikre at bruddene på regelverk som er avdekket ikke gjentar seg?»

Kommunedirektøren besvarte spørsmålene:

1. Det er arbeidstilsynet som har hjemmelsgrunnlaget for følge opp etterlevelse av regelverket i arbeidslivet.
2. Kristiansand kommune samarbeider med arbeidstilsynet og andre offentlige aktører og har jevnlig møter.
3. Det er arbeidstilsynet som er tilsynsmyndighet for seriøst inkluderende arbeidsliv og vi støtter opp om Fair Play Agder som samarbeider med A-Krim og arbeidstilsynet. Kristiansand kommune kan gjennom alkohollovgivning følge opp brudd mot alkohollovgivning.

Ordføreren tilføyde at det er ønsket å invitere Fair Play Agder til formannskapet og informerte om at det inviteres til bransjetreff med Mat og uteliv i februar og LO er invitert til møtet. Ansvarlig utelivsbransje kan settes opp som tema i et formannskapsmøte.

Ordfører ba om at forfall til møter meldes inn skriftlig og med begrunnelse til ordfører og formannskapssekretær og forfallet godkjennes. Gruppeledere bes informere om dette.

Repr. Tonje J. Alvestad, SV, hadde meldt inn spørsmål om akutt nødovernatting 09.01.24

«Nå ser vi i dagens fvn at det er bostedsløse og at det er en svært krevende situasjon for flere. <https://www.fvn.no/nyheter/lokalt/i/Knw6GG/har-delt-ut-soveposer-og-telt-til-bostedsløse-i-vinter>. I artikkelen er det også svar fra Døsvik, hvor det fremkommer informasjon om at det ikke er planer om å etablere et akutt tilbud (som har vært tidligere), men heller benytte kapasitet i nåværende nødboligt tilbud bedre.

Jeg har følgende spørsmål jeg håper han bli svart ut og at svarene kan formidles formannskapets medlemmer:

- Hvilke faste treffpunkt er det mellom kommunen og organisasjoner som jobber med og for målgruppa d.d.
- På hvilken måte samarbeider kommunen med frivilligheten for å tilby overnatting?
- I hvilken grad får vi fanger opp mennesker av behov for et sted å tilbringe natten og som innebærer å være lavterskel (at de ikke tar kontakt og søker om det og hvor det foreligger et vedtak om overnatting/botilbud)?
- Hvilke vurderinger gjøres for å tilby og etablere akutt overnattin (midlertidig).

Oppfølgingsspørsmål:

Spørsmål Gjelder været og kulden, og lurer på om det gis noe ekstra tilbud nå disse dager (og i tilfelle hva) som kulda kommer for mennesker som ikke har et sted å bo.

Ref. Nyhetssak i dag fra Oslo: <https://www.nrk.no/nyheter/oslo-s-opnar-opp-for-overnatting-i-sprengkulda-1.16702951>»

Heidy Døsvik besvarte spørsmål i forhold til NAV. NAV har ikke faste treffpunkt med organisasjoner om akutt nødovernatting, men samarbeider godt med forvaltning og livsmestring. Samarbeider med frivillig organisasjoner i enkelt saker, NAV har ikke oppfølgende tjeneste. Akutt overnattingstilbud vurderes fra dag til dag. Natthjem vil kreve bemanning og budsjett. Alle har rett på overnatting, det klarer Kristiansand

kommune det fra dag til dag. Samarbeid på tvers i kommunen, noen tar ikke imot tilbudet og velger andre løsninger.

De spørsmålene, som ikke ble besvart av Heidy Døsvik, følges opp i formannskapetets møte 31.01.24.

Møtet hevet.

Sak 2/24: Godkjenning av protokoll fra formannskapets møter 06.12.23 og 12.12.23

Vedlegg

Protokoll Formannskapet 12.12.2023

Protokoll Formannskapet 06.12.2023

Dato 20. desember 2023
Saksnr.: 2023000007-132
Saksbehandler Anne Lise H Aabø
Godkjent av Camilla Dunsæd

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
17.01.2024

Godkjenning av protokoll fra formannskapets møter 06.12.23 og 12.12.23

Forslag til vedtak

1. [Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte 06.12.23.](#)
2. [Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte 12.12.23.](#)

Vedlegg:
Protokoll fra formannskapets møte 06.12.23
Protokoll fra formannskapets møte 12.12.23

Sak 3/24: Høringsuttalelse til Barnevernsinstitusjonsutvalgets NOU 2023:24 Med barnet hele vegen - barnevernsinstitusjoner som har barnas tillit

Vedlegg

Vedtak OPPV, 16012024, Sak 2/24, Høringsuttalelse til Barnevernsinstitusjonsutvalgets NOU 2023:24 «Med barnet hele vegen - barnevernsinstitusjoner som har barnas tillit»

Dato 9. januar 2024
Saksnr.: 2023028245-3
Saksbehandler Sigrid Moseid Øverland
Godkjent av Jon Wergeland
Kristin Eidet Robstad
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang
Oppvekstutvalget
Formannskapet

Møtedato
16.01.2024
17.01.2024

Høringsuttalelse til Barneverninstusjonsutvalgets NOU 2023:24 «Med barnet hele vegen - barneverninstusjoner som har barnas tillit»

Forslag til vedtak

- 1) Oppvekstutvalget slutter seg til høringsuttalelsen som beskrevet i saksfremlegget
- 2) Oppvekstutvalget ber Barne- og familiedepartementet om å rette opp i den varslede mangelen på instusjonsplasser på temaene behandling, rus og akutt plasseringer.

Sammendrag

Barneverninstusjonsutvalget, oppnevnt i juni 2022, fikk mandat å vurdere hvilke oppgaver, rammer og omfang fremtidens instusjonsbarnevern skal ha og alternative måter å organisere det samlede tilbudet ut fra barnas behov. Utvalget har også vurdert ansvarsfordelingen mellom barnevernet og andre sektorer for barn med store og sammensatte behov. Rapporten inneholder et helhetlig forslag til fremtidens instusjonsbarnevern, og har særlig lagt vekt på at barna skal få være i ro, oppleve normalitet og få tilgang til nødvendig helsehjelp.

Utredningen inneholder 50 forslag til tiltak, fordelt på kapitlene «Helhetlig innsats og felles ansvar» (forslag 1-27), «Et instusjonstilbud som tilpasser seg barnas behov og ressurser» (forslag 28-43) og «Rammebetingelser som gir barna ro, hjelp og trygghet» (forslag 44-50): [NOU 2023: 24 \(regjeringen.no\)](#)

Kristiansand kommune (KK) mener utvalget treffer på mange punkter når det gjelder utfordringer i instusjonsbarnevernet. Foreslåtte tiltak vil bidra til en bedre situasjon på flere områder for barn som har behov for å oppholde seg i instusjon.

KK savner imidlertid en tydeliggjøring av oppholdskommunens (der instusjonen er lokalisert) ansvar og rolle for ungdommer som flytter til instusjon utenfor familiens hjemkommune. De seneste årene har det vært flere kritiske og alvorlige situasjoner begått av ungdommer som bor på barneverninstusjoner i Agder. Oppholdskommunen blir for sent kjent med ungdommen i instusjon i tilfeller det er behov for nødvendig helsehjelp, opplæring eller at alvorlige hendelser har skjedd. Kommunen blir heller ikke informert når Bufetat godkjenner etablering av nye instusjoner i et lokalsamfunn.

Utfordringene er særlig store for kommuner i Agder, ettersom regionen er overrepresentert med private institusjonsplasser. Kommunen og regionen opplever en skjevhet i dimensjoneringen av institusjonsplasser og slutter seg til utvalgets kritikk til Bufetat, som lar dimensjoneringen av tilbudet i Agder, styres av private tilbydere.

I tillegg til høringssvaret, ønsker KK å gi en klar tilbakemelding til Barne- og familiedepartementet om uro for Bufetats innvarslede situasjon om manglende institusjonsplasser innenfor behandling, rus og akuttplasseringer. KK er svært kritiske til at statens bistandsplikt systematisk blir brutt, og at det ser ut til å fortsette videre fremover. Flere sårbare barn og ungdom i Kristiansand venter i dag på institusjonsplass og er direkte berørt av situasjonen i Bufetat.

Saksutredning

Hovedtrekk i rapporten

KK er enig i hovedtrekkene i utredningen og vurderer det svært positivt at utvalget løfter opp barns behov for ro og normalitet gjennom kontinuitet og trygghet i sine relasjoner til voksne som ser ressursene barna har. Vi er enige med utvalget i at traumesensitivitet må kjennetegne systemene som helhet. Vi ser også positivt på ordvalgene som gjøres i rapporten; det er gjennomgående at det legges vekt på at ungdommene trenger hjelp og støtte, og at man går bort bruk fra ord som «adferdsplasseringer» osv. Vi er svært positive til at det tydeliggjøres at barnevernsinstitusjoner ikke skal gi «behandling,» men at dette endres til «utviklingsstøtte,» for å tydeliggjøre at det er helsetjenesten som «behandler». Vi støtter også alle forslag i rapporten som gjør det lettere for alle velferdstjenestene å samhandle og som klargjør hvilket ansvar som ligger hos hvilken tjeneste.

Helsetjenesten

KK er positive til det overordnede målet om at barn på barnevernsinstitusjon i større grad skal få den helsehjelpen de trenger. Vi opplever det likevel blandet at rapporten løfter frem helsetjenesten som en sentral del av løsningen på utfordringene. På den ene side er vi enig med utvalget i at det er avgjørende for å sikre barna forsvarlig helsehjelp, at helsetjenesten tillegges og tar større del av ansvaret for barnets helsemessige oppfølging. Samlet er forslagene som gjelder overføring av ansvar til helsetjenestene positive. Det er avgjørende for forsvarlig ivaretagelse og behandling at det er tydelig hvilket ansvar helsetjenesten har. På den andre side opplever vi at bildet som tegnes av helsetjenesten i rapporten ikke samsvarer med virkelighetens helsetjeneste. Erfaringer tilsier at bl.a. taushetspliktenes muligheter og begrensninger, vanskeliggjør sømløst samarbeid. Det er fortsatt utfordrende å få etablert gode samarbeid mellom barnevern, helse og utdanning for barn som bor i institusjon. Løsningene som skisseres med mer ansvar til helsetjenesten er positive for å ivareta og sikre forsvarlig oppfølging av barnas helsesituasjon. Samtidig ser vi at det kan være krevende å få til i praksis.

Slik utvalget skisserer forslag til endringer i reglene, er KK bekymret for regler som sier at helsetjenesten alene skal ta avgjørelser, der offentlig myndighet har overtatt omsorgsansvaret for barnet. Erfaringen er at det i realiteten ofte betyr at helse sier nei til å gi helsetjenester, slik at barnevernstjenesten står igjen som eneste mulighet. Dessverre også i saker der foreldre vurderes å ha gode omsorgsevner, men som sliter seg ut i arbeidet med å ivareta sine barns helseutfordringer. Vi har flere ganger opplevd at dette medfører at barn som har rett til nødvendig helsehjelp og kanskje behov for bo- og avlastningstilbud fra kommunen, ender opp i barnevernsinstitusjon.

Lokal trygghet og samfunnsvern

Kristiansand kommune er opptatt av at barnets beste gjennomsyrrer alle vurderinger og beslutninger og støtter utvalget i at institusjonsplassering aldri kan begrunnes i behov for straff eller samfunnsvern.

Likevel ønsker KK å understreke at kommunen i økende grad står overfor utfordringer med ungdommer som truer samfunnsvernet og trygghet i nærmiljøet. Fra kommunens side kan oppgaver knyttet til samfunnsvern og oppgaver knyttet til barnevern enkelte ganger være i konflikt og utfordrende for kommunen å håndtere.

Likeledes har kommunen tidvis store utfordringer med ungdommer plassert på institusjon i Kristiansand (eller omegn) fra andre deler av landet. Det har de siste årene vært flere kritiske og alvorlige situasjoner begått av ungdommer fra andre kommuner.

Utfordringene er særlig store i Kristiansand og Agder ettersom regionen har en overrepresentasjon av private institusjonsplasser. Kommunen og regionen opplever en skjevhet i dimensjoneringen av institusjonsplasser sett i forhold til folketall og regionalt behov - og støtter med dette utvalgets kritikk til Bufetat som har latt dimensjoneringen av tilbudet for mye styres av private tilbydere:

Utvalget mener regionenes kapasitet i for stor grad er styrt av private tilbyderes ønske om etablering i stedet for de reelle behovene i regionen, jf. kapittel 23. Dette har ført til svært høy tetthet av institusjoner i noen områder, mens det i andre deler av landet er langt mellom plassene. Særlig Agder fylke har høy tetthet av institusjonsavdelinger. Utvalget har fått innspill om at dette skaper store utfordringer, både for nærmiljøet og for barna selv. Utvalget er kritiske til at Bufetat ser ut til å ha latt dimensjoneringen av tilbudet styres av de private tilbyderne. Manglende styring har ført til at barns behov for et tilbud i geografisk nærhet til der de hører hjemme ikke er blitt tilstrekkelig vektlagt

Kommersielle tilbydere benyttes i større grad enn statlige institusjoner til ungdommer med de største behovene. Dette bidrar samlet sett til en stor skjevhet på hvem som benytter institusjoner i Agder.

Oppholdskommuner mangler oversikt over hvor institusjonene er lokalisert eller hvor eventuelle underavdelinger opprettes. Det er ingen informasjon fra Bufetat ved plassering av ungdommer. Ungdommer som plasseres fra andre kommuner i landet følges opp av hjemkommunen som har fattet plasseringsvedtaket. Oppholdskommunen er ikke involvert ved plasseringer, til tross for at kommunene har ansvar for nødvendig helsehjelp, opplæring og blir sterkt involvert dersom det oppstår kritiske og farlige situasjoner. Det bør sees på hvordan oppholdskommunen gis bedre forutsetninger for å være informert og ivareta lovpålagte oppgaver som ligger til denne.

KK opplever at oppholdskommunens ansvar og rolle overfor ungdommer som er plassert fra andre kommuner, er lite belyst i utredningen. I mange tilfeller kommer kommunen først i kontakt med ungdommene når en alvorlig hendelse har skjedd eller at helsebehovene er uttalte.

Brudd på bistandsplikten

Når et barn trenger et institusjonstilbud, kommer ansvarsdelingen mellom stat og kommune særlig til uttrykk i bistandsplikten. Bistandsplikten kan ifølge utvalget sees som uttrykk for at staten tar på seg ansvaret for de meste sårbare barna. Statlig barnevernsmyndigheters ansvar, som følger av barnevernloven kapittel 16, er å bistå kommunal barneverntjeneste når et barn må flytte ut fra hjemmet. Utvalget redegjør videre for at Bufetats plikt til å finne en egnet institusjonsplass når kommunen ber om det, er «ubetinget og at Bufetat kan ikke avslå kommunens forespørsel».

November 2023 mottok Kristiansand kommune et informasjonsbrev fra Bufetat region Sør hvor det fremkommer at BUFetat har utfordringer med å tilby institusjonsplasser innenfor områdene behandling, rus og akuttplasseringer. Videre at det er et arbeid som vil ta tid å bygge opp og at det vil medføre risiko for brudd på bistandsplikten i tiden fremover til disse målgruppene.

Kristiansand kommune ser svært alvorlig på en slik situasjon og anmoder departementet om å rette opp i en uholdbar situasjon så raskt som mulig. Kommunen har flere barn som er berørt av statens manglende oppfølging av bistandsplikten.

Kommentarer til utvalgets konkrete forslag til tiltak

Under kommenteres konkrete forslag fra utvalget som kommunen er uenig i eller har særlige merknader til. Utover kommentarene er KK i enige i utvalgets forslag.

[Forslag 4: Felles tilsyn med barnevern og helsetjenester](#)

[Forslag 30: Tilsyn med barnevernsinstitusjonene](#)

KK **støtter** forslaget.

Vi mener det er svært positivt med mer fokus på tverrfaglighet i tilsynene fra statsforvalteren. Vi har erfaring med at statsforvalters organisering i ulike fagavdelinger, med dertil ulike fagtilsyn forsterker uheldig silotenkning og utilsiktede virkninger for opplevd kvalitet i tjenestene.

[Forslag 6: Soning av straff med fotlenke i barnevernsinstitusjon](#)

KK mener forslaget **bør utredes bedre**.

Vi mener at dette forslaget har en god intensjon med å skape ro og hindre for mange flyttinger for barnet. Samtidig mener vi at forslaget er problematisk med tanke på formålet med at barnet bor på en barnevernsinstitusjon. Vi mener dette forslaget medfører en uklar grense mellom straff og barnevern, som kan være uheldig for barnet. Det kan medføre vanskelige dilemmaer for de ansatte på barnevernsinstitusjonen som skal gi barnet forsvarlig omsorg og utviklingsstøtte, og kan føre til en vanskelig relasjon mellom barnet og de ansatte, som gjør det mer krevende å hjelpe barnet. KK stiller spørsmål ved hvilket handlingsrom institusjonen får til å jobbe miljøterapeutisk med barnet dersom barnet har fotlenke, for eksempel til kjøreturer eller utviklende aktiviteter. Dersom dette forslaget innføres er det avgjørende at ansvaret for oppfølgingen av straffegjennomføringen er lagt til Kriminalomsorgen, noe vi mener kan bli krevende i praksis. Vi stiller spørsmål ved om dette i stedet for soning med fotlenke kan løses ved at institusjonen kan ilegges varslingsplikt til Kriminalomsorgen hver gang ungdommen går ut av institusjonen.

[Forslag 8: Ansvaret for å tilby dagens tverrfaglige helsekartlegging flyttes fra Bufetat til helseforetakene](#)

KK **støtter** forslaget. Vi vil legge til at det er viktig at helsepersonellet som gjennomfører helsekartleggingen har journalføringsplikt og henvisningsrett, for å sikre at barna får forsvarlig helsehjelp.

[Forslag 10: Hver barnevernsinstitusjon skal ha et helseteam tilknyttet seg](#)

[Forslag 11: PHBU får plikt til å prioritere barn i barnevernsinstitusjoner](#)

KK **støtter** disse forslagene.

Innføring av forslagene vil medføre en stor positiv endring i oppfølgingen av barna på institusjon med et eget helseteam, og et psykisk helsevern for barn og unge som er pliktige til å følge opp barna. Vi mener det er positivt at pedagogisk-psykologisk tjeneste også er inkludert i helseteamet, for å sikre tverrfaglig oppfølging. Det samme gjelder forslaget om at det skal utarbeides en kriseplan for barn med alvorlig problematikk. Det er også positivt at det legges opp til klageadgang til statsforvalter, for å sikre at helsetjenesten ikke avslår å gi tilbud, uten at dette kan overprøves. Vi stiller spørsmål ved om det er noe uklart når helseteamet sitt ansvar opphører når barnet flytter fra institusjonen, og mener det er viktig at ansvarsforholdene i disse overgangene tydeliggjøres.

[Forslag 12: Ansvaret for tilbudet til barn med behov for spesialisert rusbehandling legges til spesialisthelsetjenesten](#)

KK **støtter** forslaget.

Vi stiller oss bak forslaget, og mener det er avgjørende at dette blir vedtatt. Til nå har det som utvalget skriver vært slik at rusutfordringer for barn under 18 år defineres som et adferdsproblem, og barnevernet har ansvar, mens med en gang barnet fyller 18 år, er dette en helseutfordring som

helsetjenesten har ansvar for. Vi har erfaringer med mange barn som ikke får den hjelpen de trenger til sine rusutfordringer slik ansvaret nå er plassert. Vi mener det er viktig at det avklares hva som skjer dersom det er uenighet om hvilke barn som har behov for spesialisert rusbehandling, hvem som bestemmer disse kriteriene og om det finnes noen klagemulighet for barnevernet.

Forslag 13: Utvidet adgang til tilbakehold i institusjon uten samtykke

KK **støtter** forslaget.

Vi stiller oss bak dette forslaget. Det er allerede høy terskel for tilbakehold, og vi mener det er bra med flere muligheter og flere redskaper for de ungdommene som har de største utfordringene.

Forslag 16: Mulighet for bruk av kommunale botiltak som omsorgstiltak

KK **støtter** forslaget med **forbehold** om at det må tydeliggjøres, at ikke det bør foreligge begrensninger, og at godkjenning ligger til kommunen selv.

Kristiansand kommune er enig i at det er nødvendig og bra å legge til rette for kommunale botiltak. Vi mener det er avgjørende at disse opprettes på tvers av «siloeer», at disse kan benyttes både før og etter en omsorgsovertakelse, og benyttes etter flere lovverk; både helse og barnevern. Vi mener det er viktig at det er et mangfold i slike botilbud, som kan passe i ulike situasjoner.

Vi bemerker at det nå er strenge krav for godkjenning av institusjoner, og er bekymret for om det kan bli for vanskelig å få kommunale botiltak godkjent. Det er viktig at det tydeliggjøres hvilke krav som stilles til disse botiltakene. Det er også viktig at det tydeliggjøres hvordan ansvaret fordeles mellom aktørene som er involvert dersom barnet bor i kommunalt botiltak. Vi savner også at det er tydeliggjort hvilken terskel som skal til for at barn skal bo i kommunale botiltak, og hvor store utfordringer barnet kan ha mens det bor i slike tiltak, før det må flyttes over i en statlig institusjon, både når det gjelder rus, helse, utageringer mv.

Vi mener det er viktig at kommunale botiltak ikke skal godkjennes av Bufetat, men at det er tilstrekkelig med et sett med klare kriterier som kommunene selv må ta ansvar for å sikre ved etablering (forslag 17), samt et tydelig tilsynsansvar for å sikre forsvarlige tjenester (forslag 18). Vi mener at det er uheldig at det i rapporten foreslås begrensninger i kommunale botiltak, for eksempel at det kun gjelder for barn fra 15 år. Vi mener at kommunen bør forsøke å finne egnet botiltak til barnet, og at dersom det ikke lar seg gjøre er Bufetat pliktet til å oppfylle sin bistandsplikt, for å sikre at barnet får et forsvarlig tilbud.

Forslag 19: Økt statlig ansvar ved etablering og drift av kommunale botiltak

KK **støtter** ikke forslaget.

Vi mener det er viktig at kommunene selv har ansvar for de kommunale botiltakene. Vi har forståelse for intensjonen i forslaget, for å sikre like og forsvarlige tjenester. Vi mener likevel det er kommunene som er nærmest til å sørge for gode tjenester for våre innbyggere og derfor bør ha ansvaret for de kommunale botiltakene i sin helhet. Vi mener at det vil være vanskelig i praksis hvordan ansvaret og oppfølgingen av slike botiltak skal skje dersom ansvaret fordeles mellom stat og kommune.

Forslag 20: Nytt inngangsvilkår for opphold i barnevernsinstitusjon uten samtykke

KK **støtter** forslaget.

Vi vil igjen bemerke at det er svært positivt at det er gjennomgående fokus på at barna trenger hjelp, og ikke på adferd som grunnlag for opphold. Vi vil samtidig påpeke at dette kan være et vanskelig skille opp mot forslag 6 om bruk av fotlenke.

Forslag 21: Adgang til individuelle innskrenkninger

KK **støtter** forslaget.

Vi mener det er avgjørende at dette blir vedtatt. Vi har erfaring med at barn ofte har sammensatte utfordringer, som gjør at det ikke alltid er paragrafen de er plassert på bakgrunn av som er avgjørende for rammene og hvilken omsorg de har behov for.

Forslag 23: Gjennomgang av statsforvalternes praksis

KK **støtter** forslaget.

Vi vil bemerke viktigheten av at det tydeliggjøres hvor terskelen ligger for tvangsbruk, og at det etterstrebes at denne terskelen er lik for alle statsforvaltere. Vi har erfaring med til tider svært ulik praksis hos de ulike statsforvalterne når det gjelder hvor terskelen går for tvangsbruk innenfor rekkevidden av forsvarlig omsorg.

Forslag 28: Tydeliggjøre institusjonstilbudets formål i barnevernsloven

KK **støtter** forslaget.

Vi mener det er viktig for å synliggjøre formålet med barnas opphold i institusjon, og for å sikre at de får den hjelpen de trenger fra de riktige instansene.

Forslag 29: Ny innretning av institusjonstilbudet

KK **støtter** forslaget.

Vi viser til omfattende erfaring som viser at mange barn har sammensatt problematikk som gjør at det ofte ikke er riktig at de flytter på en institusjon som er godkjent til en spesiell type plasseringer, slik situasjonen er nå. Vi mener utvalgets forslag til deling er treffende for målgruppen av barn som vi ser i vårt arbeid.

Forslag 33: Kommunalt ansvar for grunnskoleopplæring for barn på institusjon

KK **støtter** forslaget.

Vi bemerker samtidig at det bør være et mer forpliktende samarbeid mellom oppholdskommunen og selve institusjonen, enn slik situasjonen er nå, for å sikre at barna får oppfylt sitt skoletilbud. Samtidig bør det vurderes om SMI-skoler, som gir opplæring for klienter i sosiale- og medisinske institusjoner, kan gis en mer aktiv rolle enn de nå har for barn i barnevernsinstitusjoner.

Forslag 34: Plan for oppfølging av skolegang for barn som skal flytte til institusjon

KK **støtter ikke** forslaget.

Vi er uenige i forslag 34 sett opp mot forslag 33. Det er en positiv intensjon at opplæringstjenesten som er nærmest der barnet bor har ansvar for opplæringen, og det er klart at det er barnevernstjenesten som har ansvar for barnet. Vi ser det imidlertid som vanskelig i praksis at barnevernstjenesten skal utarbeide plan for oppfølging av skolegangen i kommuner vi ikke kjenner til. Vi stiller spørsmål ved hvilken forutsetning barnevernstjenesten har for å mene noe om skoletilbudet i andre kommuner, ikke sjelden på en helt annen kant av landet. Vi mener at ansvaret for utarbeidelse av plan for oppfølging av skolegang i større grad må knyttes til geografi enn til det overordnede ansvaret for barnet. Vi foreslår at det er institusjonen som får ansvaret for å, etter gjennomgang av barnets historikk, utarbeide et utkast til plan for oppfølging av skolegangen, som deretter gjennomgås og godkjennes av barnevernstjenesten.

Forslag 41: Støttehjem for barn på institusjon

KK **støtter ikke** forslaget om ubetalt støttehjem, men mener dette er godt tiltak dersom støttehjemmene betales.

Vi stiller oss bak prinsippet som ligger til grunn for dette forslaget, og mener et støttehjem kan være et positivt bidrag og en trygghet i livet til barn på institusjon. Vi mener likevel det er et urealistisk forslag at støttehjemmene skal være uten betaling. På alle andre områder i barnevernets arbeid der vi engasjerer eksterne privatpersoner (fosterhjem, besøkshjem, støttekontakt mv.) er dette betalte oppdrag. Barn som flytter på barnevernsinstitusjon har i de aller fleste tilfeller en lang historikk i barnevernet, fungerer ikke i fosterhjem eller spesialiserte fosterhjem, og eventuell familie og nettverk rundt barnet er allerede utslitt. Det er da svært urealistisk å tenke seg at vi kan finne en familie rundt barnet som kan tenke seg å være støttehjem for barnet uten å få betalt for det. Vi har allerede erfaringer med at helsetjenesten har problemer med å skaffe nok avlastning/støttehjem hos seg. Vi mener at dette kan være et godt tiltak som vil være til det beste for barna og deres trygghet og oppfølging dersom slike støttehjem blir betalt. Det kan for eksempel være en mulighet at institusjonene har noen familier knyttet til seg i sitt nærmiljø der barna kan flytte som en

overgangsordning på vei ut av institusjonen og som en del av oppfølgingen. Dette må i så fall være betalte oppdrag.

Forslag 42: Barn skal ha rett til å fullføre skoleåret på institusjon

KK **støtter** forslaget, men mener det **bør utredes bedre**.

Vi mener det er positivt å styrke barnets rettigheter på dette området. Vi mener samtidig at dette er et forslag som i mange tilfeller er upraktisk og vanskelig å gjennomføre. For ungdommer i eller i overgang til ettervern kan dette fungere. Samtidig ser vi at der barn bor på institusjon på bakgrunn av tvang, kan ikke en slik rettighet få forrang foran grunnlaget for tvang. Dersom et barn for eksempel bor på institusjon med bakgrunn i bvl § 6-2 vil en eventuell forlengelse av plasseringen måtte vurderes av barneverns- og helsenemnda etter kriteriene i § 6-2, og det kan da ikke være avgjørende for om barnet blir boende at det har en rett til å kunne fullføre skoleåret.

Forslag 44: Barn skal ha rett til institusjonsopphold i egen region

KK **støtter** forslaget og er positiv til at Bufetat gis en bistandsplikt regionalt, som innebærer at barn har rett på et tilbud i egen region. KK er positiv til at Bufetat overfører inntaksansvaret fra nasjonalt nivå til det regionale Bufetat. I dag er det mange barn som får tilbud om institusjonsplass i andre regioner enn der de bor, fordi det kun er der det finnes ledig plass når behovet oppstår. Et slikt overføring av ansvar vil kunne bidra til at bufetat dimensjonerer utfra befolkningens behov i regionen og ikke utfra den nasjonale bistandsplikt. Dette vil bidra til en bedre balanse mellom regionens behov og tilbud om institusjonsplasser og kanskje bidra til å forhindre en konsentrasjon av institusjonsplasser, slik vår regionen har erfart i lengre tid.

Forslag 45: Fastsettelse av kommunens egenandel på institusjonstiltak

KK **støtter** forslaget.

Vi er positive til forslaget om reduksjon av egenandel på institusjonstiltak. Det er positivt at terskelen har blitt høyere etter at egenandelen har økt, men samtidig må det være barnets behov og hva som er barnets beste og ikke økonomiske forhold som skal styre om barnet skal flytte på institusjon eller ikke. Vi har erfaring med flere tilfeller slik systemet er nå der barn som trenger å flytte på institusjon ikke får tilbud om plass med bakgrunn i økonomi.

Vi vil også bemerke at det er svært positivt at det har blitt en større diskusjon knyttet til de barna som har rettigheter etter flere lovverk. Vi ser flere og flere av disse barna i vår kommune og også ellers. Flere av disse har tidligere blitt feilplassert på barnevernsinstitusjon, mens de egentlig hadde hatt behov for oppfølging av helsetjenesten.

Forslag 50: Etablering av ny nasjonal godkjenningseenhet

KK **støtter** forslaget og felles klagemulighet. Det bemerkes som viktig at godkjenningseenheten ligger utenfor Bufetat.

Vurdering

Høringsfristen er 22.01.2024 og høringsuttalelsen videreformidles med bakgrunn i behandling i Oppvekstutvalget 16.1.24 og Formannskapet 17.01.24.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Oppvekstutvalg og Formannskap slutter seg til høringsuttalelsen som beskrevet i saksfremlegget.

Sak 4/24: Administrativt vertskommunesamarbeid - akuttberedskap barnevern

Vedlegg

Vedtak OPPV, 12122023, Sak 11/23, Administrativt vertskommunesamarbeid - akuttberedskap barnevern

Vedtak byst, 24012024, Sak 3/24, Administrativt vertskommunesamarbeid - akuttberedskap barnevern

Samarbeidsavtale barnevernsvakt

Rapport ROS-analyse - Barnevernsvakt - Etablering av administrativt vertskommunesamarbeid

ROS analyse ved barnevernvakta november 2023

Dato 5. desember 2023
Saksnr.: 2023027806-4
Saksbehandler Silje Årnes Lauvrak
Godkjent av Kristin Eidet Robstad
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Oppvekstutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

12.12.2023
17.01.2024
24.01.2024

Administrativt vertskommunesamarbeid - akuttberedskap barnevern

Forslag til vedtak

Bystyret vedtar vedlagt samarbeidsavtale om akuttberedskap mellom Kristiansand kommune som vertskommune og følgende samarbeidskommuner; Vennesla, Iveland, Evje og Hornnes, Åseral, Risør, Grimstad, Arendal, Lindesnes, Gjerstad, Vegårshei, Tvedestrand, Froland, Åmli, Bygland, Valle og Bykle.

Sammendrag

Kristiansand kommune har i dag en samarbeidsavtale om akuttberedskap (barnevernsvakt) for Barnevern Sør, Midt-Agder barnevern og Setesdal barnevern. Det har vært en gjennomgang av avtalene som er inngått, og vi ser at de formelle kravene som stilles til interkommunalt samarbeid etter kommuneloven ikke oppfylt, og må rettes opp.

Det har i tillegg vært en prosess med øvrige kommuner i Agder, hvor Kristiansand kommune i juni 23 tok initiativ til et interkommunalt samarbeid om barnevernsvakt med alle kommunene i Agder. Bakgrunnen for dette er blant annet at antallet akutte henvendelser og plasseringer de siste årene har gått betraktelig ned, og felles barnevernsvakt er fordelaktig både av hensyn til økonomi og kompetanse på akuttsaker.

På nåværende tidspunkt er det følgende kommuner som ønsker å inngå et vertskommunesamarbeid om akuttberedskap, hvor Kristiansand er vertskommune; Vennesla, Iveland, Evje og Hornnes, Åseral, Risør, Grimstad, Arendal, Lindesnes, Gjerstad, Vegårshei, Tvedestrand, Froland, Åmli, Bygland, Valle og Bykle. Disse kommunene vil ha likelydende samarbeidsavtale opp til behandling i kommunestyrene.

Kommunene i Listeregionen, har også uttrykt interesse om å delta i det interkommunale samarbeidet. De har imidlertid behov for noe mer tid for å få saken forsvarlig behandlet. Kommunene i Østre Agder har behov for raskt å få på plass samarbeidsavtalen, og det er

derfor besluttet at saken bør bli behandlet nå, og at det eventuelt blir fremmet en ny sak innen kort tid om utvidelse av samarbeidet om kommunene i Lister velger å delta.

Kommunedirektøren vurderer at samarbeidsavtalen kan styrke akuttberedskapen i Agder, og anbefaler at bystyret vedtar vedlagt samarbeidsavtale om vertskommunesamarbeid.

Vedlegg:

Samarbeidsavtale barnevernsvakt

Rapport ROS-analyse - Barnevernvakt - Etablering av administrativt vertskommunesamarbeid

ROS analyse ved barnevernvakta november 2023

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Kristiansand kommune har tidligere hatt samarbeid om akuttberedskap med alle kommunene i Agder, men de siste årene har kommunene i Østre Agder og Lister hatt egne ordninger for ivaretagelse av akuttberedskapen i barnevernet.

I dag har Kristiansand kommune en samarbeidsavtale om ivaretagelse av akuttberedskapen (barnevernsvakt) for Barnevern Sør (Lindesnes), Midt-Agder barnevern (Vennesla, Iveland, Evje og Hornnes og Åseral) og Setesdal barnevern (Bygland, Valle og Bykle.) Det er barnevernstjenesten i Kristiansand som har inngått avtale med vertskommunene for barneverntjenestene, herunder Vennesla, Valle og Lindesnes kommune. Kristiansand kommune har hatt en gjennomgang av avtalene som er inngått, og ser at de formelle kravene som stilles til interkommunalt samarbeid etter kommuneloven ikke oppfylt, og må rettes opp.

Det har i tillegg vært en prosess med øvrige kommuner i Agder, hvor Arendal kommune tok initiativ til vertskommunesamarbeid om akuttberedskap, med Kristiansand kommune som vertskommune. Kristiansand fulgte dette opp med utarbeiding av forslag til samarbeidsavtale. Bakgrunnen for dette er blant annet at antallet akutte henvendelser og plasseringer både lokalt og nasjonalt de siste årene har gått betraktelig ned, og at det både økonomisk og faglig er fordelaktig med en felles interkommunal barnevernsvakt.

På nåværende tidspunkt er det følgende kommuner som ønsker å inngå et vertskommunesamarbeid om akuttberedskap; Vennesla, Iveland, Evje og Hornnes, Åseral, Risør, Grimstad, Arendal, Lindesnes, Gjerstad, Vegårshei, Tvedestrand, Froland, Åmli, Bygland, Valle og Bykle. Disse kommunene vil ha samarbeidsavtalen opp til behandling i kommunestyrene.

Når det gjelder kommunene i Lister, er de i en vurderingsprosess. På grunn av behov for å raskt komme i gang med samarbeidet med øvrige kommuner, vil det evt. bli fremmet en ny sak til behandling for utvidelse på et senere tidspunkt.

Juridisk grunnlag

I Lov om barneverntjenester (barnevernsloven) § 1-1 er mandatet til barneverntjenesten beskrevet slik, «Barneverntjenesten skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid».

Det er tidligere lagt til grunn at kravet til forsvarlige tjenester innebærer at barn også har rett på hjelp utenfor ordinær kontortid. Dette er nå presisert i den nye barnevernsloven § 15-3 fjerde ledd, hvor det fremgår at barnevernstjenesten skal være tilgjengelig til enhver tid.

Kommunene bestemmer selv hvordan de vil organisere akuttberedskapen. I en tolkningsuttalelse som tydeliggjorde forventningene til kommunal akuttberedskap uttalte Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet blant annet;

«Barnevernlovens krav til forsvarlig organisering av barnevernstjenestens akuttberedskap, tilsier ikke nødvendigvis at alle kommuner i Norge må ha en døgnåpen barnevernsvakt med spesialisert kompetanse som umiddelbart kan rykke ut. Geografiske forhold tilsier at en slik organisering ikke er mulig i alle landets kommuner. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet vurderer imidlertid at kravet til forsvarlige tjenester i barnevernloven tilsier at alle kommuner må ha tilstrekkelig og riktig kompetanse tilgjengelig utenfor vanlig kontortid. Kompetansen kan være tilgjengelig i kraft av en bakvaksordning pr. telefon. Selv

om håndtering av mange akutt situasjoner forutsetter et tett samarbeid med politiet og andre hjelpeinstanser, kan barnevernstjenesten ikke overlate ansvaret for disse situasjonene til andre alene. En bakvaksordning må være formalisert slik at noen faktisk har ansvar for å bidra med barnevernstjenestens kompetanse, og samarbeide med andre hjelpeinstanser dersom det oppstår en alvorlig situasjon utenfor kontortid.»

Under forutsetning av at kommunens beredskap er forsvarlig, og oppfyller øvrige krav i lov- og regelverk har kommunene organisasjonsfrihet til å finne løsninger for akuttberedskap alene eller i samarbeid med andre kommuner.

Etter kommuneloven § 17-1 følger det at kommuner kan utføre felles oppgaver gjennom interkommunalt samarbeid, men at samarbeidet må skje innenfor rammene av kommuneloven.

Ettersom det interkommunale samarbeidet knyttet til akuttberedskapen innebærer at kommuner delegerer myndighet til Kristiansand kommune, vil den korrekte samarbeidsformen slik kommunedirektøren vurderer det være et administrativt vertskommunesamarbeid etter kommuneloven § 20-1. Etter kommuneloven § 20-1 kan en kommune (samarbeidskommune) avtale med en annen kommune (vertskommune) at vertskommunen skal utføre oppgaver og treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning.

Når et vertskommunesamarbeid opprettes, skal det inngås en skriftlig samarbeidsavtale mellom deltakerne i vertskommunesamarbeidet jf. kommuneloven § 20-4.

De enkelte kommunestyrene i alle deltakerkommunene skal selv vedta samarbeidsavtalen. Samarbeidsavtalen skal inneholde bestemmelser om;

- a. deltakerne i samarbeidet
- b. hvem av deltakerne som er vertskommune
- c. hvilke oppgaver og hvilken myndighet som skal legges til vertskommunen
- d. når oppgaver og myndighet skal overføres
- e. hvilke av vertskommunens vedtak deltakerne skal underrettes om
- f. hvordan det økonomiske oppgjøret mellom samarbeidskommunene og vertskommunen skal foregå
- g. hvordan deltakerne kan tre ut av samarbeidet
- h. hvordan samarbeidet skal oppløses
- i. annet som etter lov skal fastsettes i avtale.

Vurdering

Barnevernsvakta er utenfor kontortid samlokalisert med politiet i Kristiansand, men administrativt underlagt og driftet av barneverntjenesten. Som det fremkommer overfor ivaretar barnevernsvakta i Kristiansand i dag akuttberedskapen for Lindesnes, Vennesla, Iveland, Evje og Hornnes, Åseral, Bygland, Valle og Bykle kommune. Disse kommunene har uttrykt at de er positive til å inngå i et samarbeid hvor Kristiansand kommune er vertskommune også for de øvrige kommunene i Agder.

Arendal kommune er i dag vertskommune for akuttberedskapen for Froland, Gjerstad, Risør, Tvedestrand, Vegårshei, Åmli og Grimstad. Da det er kostbart å drifte akuttberedskap, har Arendal kommune nå vurdert at det er ønskelig å legge ned avdelingen. Arendal kommune har som arbeidsgiver gjennomført nødvendige Ros analyser, for å ivareta sitt arbeidsgiveransvar for de deler av organisasjonen som blir berørt av at akuttberedskapen plasseres til Kristiansand. Kommunedirektørene i Østre deler av Agder er positive til å inngå ett vertskommunesamarbeid med Kristiansand kommune, hvor også øvrige kommuner i Agder inngår. Deres vurdering er at

samarbeidsavtalen ivaretar forsvarlige barnevernsvakttjenester utenfor kontortid, samt at det er økonomisk fordelaktig. Det vises til at antall akuttsaker de siste årene har gått betraktelig ned, og at det fra flere hold har vært tatt opp om ikke Agder kan greie seg med en felles barnevernsvakt, slik det er i de fleste andre fylker.

Kommunedirektøren vurderer at et utvidet vertskommunesamarbeid gir økonomisk lønnsomhet for Kristiansand kommune, samt at det faglig sett vil være positivt å inngå et vertskommunesamarbeid med de overnevnte kommunene om barnevernsvakt.

Kristiansand har tidligere hatt god erfaring med å samarbeide om akuttberedskapen for kommunene i Agder, og nå også for Barnevernstjenesten i Midt Agder, Setesdal og Region Sør.

Basert på den valgte økonomiske modellen vil deltakerkommunene spare utgifter ved å samarbeide om en interkommunal barnevernsvakt, sammenliknet med å ha egne kommunale barnevernvakter. Fordelingen av de faste kostnadene vil bli foretatt etter en prosentvis fordelingsnøkkel basert på barneinnbyggertallet i hver kommune (kr. 25 pr. barn), justert hvert år, i tillegg til at den enkelte samarbeidskommune vil bli fakturert for ekstra kostnader knyttet til akutt plasseringer.

Vi ser både i regionen og også nasjonalt at det er færre akutte henvendelser. Dette mener vi har sammenheng med at det kommunale barnevernet har kapasitet og ressurser til å jobbe godt med hver enkelt familie, slik at det er heller sjeldent det oppstår akutte situasjoner etter ordinær arbeidstid. Agder er et relativt lite fylke med korte avstander og kommunedirektøren vurderer at det bør være mulig å drive felles barnevernsvakt med tilnærmet samme bemanning som i dag. Det må imidlertid noen flere ekstravakter til for å sikre at vi kan operere ved akutte hendelser i ytterkantene av fylket. Prisen for den enkelte kommune er noe lavere enn i de eksisterende avtalene Kristiansand i dag har med barneverntjenestene i Midt-Agder, Setesdal og Lindesnes. På grunn av stordriftsfordeler vil et utvidet samarbeid likevel være økonomisk lønnsomt for Kristiansand kommune, og det vurderes at det vil være mulig å bemanne opp innenfor den økonomiske rammen som er skissert.

Akuttsakene i barnevernet er blant de sakene der situasjonen til barna og deres familier er på sitt aller vanskeligste. Dette skyldes at man ofte kan ha liten kjennskap til de familiene man rykker ut til og at situasjonen kan være uoversiktlig med tanke på familiens utfordringer. Dette gjør at man må ha særskilt kompetanse i å håndtere slike situasjoner. Interkommunalt samarbeid sikrer et tilstrekkelig antall saker til å få mengdetrening og erfaring, samt sikrer et robust fagmiljø. Et annet aspekt er at man ofte samarbeider med andre offentlige instanser i slike saker. Dette kan være AMK, legevakt og politi. Ved etablering av en interkommunal barnevernsvakt vil samarbeidet kunne styrkes, da samarbeidspartnere får færre å forholde seg til. Dette vil kunne øke treffsikkerheten i samarbeidet når det oppstår prekære situasjoner, som igjen gir bedre tjenester til innbyggerne.

Det er også gjennomført en risiko- og sårbarhetsanalyse hvor avdelingsleder, verneombud og bedriftshelsetjenesten i Kristiansand har deltatt. Ros analysen peker på ulike risikoområder, herunder; for lang responstid, manglende tydelighet av gjeldende avtaler/lovverk, utilstrekkelig bemanning, økt uforutsigbarhet i arbeidshverdagen, ulik forståelse av akutte oppdrag, manglende informasjon om saker i nye områder og ulik forventning fra politiet. Sannsynlighet og konsekvens er vurdert på alle risikofaktorene, samt tiltak for å redusere risikoene. Totalt sett vurderes det at det er lite sannsynlig med alvorlige konsekvenser, og at tiltak kan iverksettes som vil sikre at risikoen er akseptabel. Disse tiltakene vil bli fulgt opp av avdelingsleder sammen med øvrige samarbeidskommuner og offentlige instanser. (se vedlagte ros analyser.)

Kommunedirektøren anbefaler på bakgrunn av dette at bystyret vedtar vedlagte samarbeidsavtale. Inngåelse av samarbeidsavtalen innebærer at Kristiansand kommune er vertskommune, og at samarbeidskommunene delegerer myndighet etter

bestemmelsene i barnevernsloven som er aktuelle i akuttarbeidet. Delegeringen gjelder kun i situasjoner der det vurderes at oppfølging ikke kan vente til påfølgende virkedag, eller der det foreligger særskilt avtale om kontrolloppdrag. For å sikre at alle saker blir fulgt opp videre i rette barnevernstjeneste, vil alle bekymringsmeldinger, påbegynte undersøkelser, vedtak og eventuelle øvrige dokumenter bli oversendt til aktuell barnevernstjeneste fortløpende.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Bystyret vedtar vedlagt samarbeidsavtale om akuttberedskap mellom Kristiansand kommune som vertskommune og følgende samarbeidskommuner; Vennesla, Iveland, Evje og Hornnes, Åseral, Risør, Grimstad, Arendal, Lindesnes, Gjerstad, Vegårshei, Tvedestrand, Froland, Åmli, Bygland, Valle og Bykle.

Sak 5/24: Forslag til endringer i lokal forskrift om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn i Kristiansand kommune etter høring

Vedlegg

Vedtak byst, 24012024, Sak 5/24, Forslag til endringer i lokal forskrift om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn i Kristiansand kommune etter høring

Vedlegg 1- Forskrift om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn Kristiansand kommune Agder

Vedlegg 2 - TØI sin rapport -Delt mikromobilitet, Kristiansand

Vedlegg 3 - Kart over sonene

Vedlegg 4 - Adresseliste 2023

Vedlegg 5 - Tabell høringsuttalelsene

Vedlegg 6 - Hørings svar Ryde

Vedlegg 7 - Hørings svar Studentutvalget

Vedlegg 8 - Hørings svar Trygg Trafikk

Vedlegg 9 - Hørings svar Nivel

Vedlegg 10 - Hørings svar Blindeforbundet

Dato 2. januar 2024
Saksnr.: 2021035554-52
Saksbehandler Katrine S Valderhaug Jore
Godkjent av Jan Erik Lindjord
Tone Iglebæk
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang
Formannskapet
Bystyret

Møtedato
17.01.2024
24.01.2024

Forslag til endringer i lokal forskrift om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn i Kristiansand kommune etter høring

Forslag til vedtak

[Bystyret vedtar forslag til revidert lokal forskrift om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn i Kristiansand kommune.](#)

Sammendrag

Det fremmes forslag til endring av «Forskrift om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn i Kristiansand kommune», som omhandler en tillatelsesordning for utleie av små elektriske kjøretøy. Forskriften fastsetter krav som skal stilles for at utleiery av små elektriske kjøretøy skal kunne drive sin virksomhet i Kristiansand kommune.

Bruk av private elsparkesykler eller andre private kjøretøy er ikke omfattet av forskriften.

Stortinget vedtok i juni 2021 «Lov om utleie av småelektriske kjøretøy på offentlig grunn». Med hjemmel i loven ble lokal forskrift for utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn i Kristiansand kommune utarbeidet. Formannskapet fastsatte forskriften i sak 45/22 den 30.03.2022. Etter gjennomført konkurranse om inngåelse av tjenestekonsesjonskontrakter ble det gitt tillatelse til å drive utleie av elsparkesykler til to leverandører. Tillatelsene trådte i kraft 1.juni 2022 og utløper 31.mars 2024.

Basert på erfaringer gjeldende lokale forskrift foreslår kommunedirektøren enkelte endringer i forskriften før ny utlysning. I samarbeid med AKT har administrasjonen laget forslag til endringer i forskriften.

Formannskapet vedtok 27.09.23 å legge forslag til «Forskrift om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn i Kristiansand kommune» ut på offentlig ettersyn.

Formannskapet gjorde følgende vedtak:

1. Forslag til ny lokal forskrift om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn i Kristiansand kommune legges ut på offentlig høring.

2. Høringsperioden settes til 6 uker.
(Enst.)

Forskriften ble sendt på 6 ukers høring 13.10.2022. Kommunen har mottatt åtte høringsuttalelser, av disse har tre ingen merknader til høringsforslaget.

Etter gjennomgang av innspillene er det ikke gjort endringer i høringsforslaget.

Vedlegg:

Vedlegg 1- Forskrift om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn Kristiansand kommune Agder

Vedlegg 2 - TØI sin rapport -Delt mikromobilitet, Kristiansand

Vedlegg 3 - Kart over sonene

Vedlegg 4 - Adresseliste 2023

Vedlegg 5 - Tabell høringsuttalelsene

Vedlegg 6 - Høringssvar Ryde

Vedlegg 7 - Høringssvar Studentutvalget

Vedlegg 8 - Høringssvar Trygg Trafikk

Vedlegg 9 - Høringssvar Nivel

Vedlegg 10 - Høringssvar Blindeforbundet

Saksutredning

Bakgrunn for saken

I 2019 dukket de første utleide elsparkesyklene opp i Kristiansand, og de har blitt et populært fremkomstmiddel. Elsparkesyklene kan være et alternativ til privatbil og kan redusere den såkalte last-mile problematikken ved bruk av kollektivtransport. Kristiansand kommune mener utleie av elsparkesykler kan gi et godt bidrag til å nå 0-vekstmålet for personbiltrafikk og gjøre byen mer attraktiv. Men de positive sidene for den enkelte bruker kan overskygges av utfordringene et stort antall elsparkesykler i fri flyt kan medføre for samfunnet. Basert på erfaringer fra Kristiansand og andre byer i perioden uten regulering er det viktig at utleie av elsparkesykler skjer i ordnede former. Med bakgrunn i utfordringene ved uregulert utleie av elsparkesykler ønsket Kristiansand kommune å opprette gode og klare retningslinjer for utleievirksomheten av elsparkesykler i kommunen bl.a. for å sikre en ryddig drift i det offentlige rom. Derfor ble lokal forskrift for utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn i Kristiansand kommune utarbeidet. Forskriften ble fastsatt av formannskapet 30.03.2023 etter delegasjon fra Bystyret 23.03.2022.

Etter gjennomført konkurranse om inngåelse av tjenestekonsesjonskontrakter for utleie av elsparkesykler i Kristiansand kommune ble det gitt tillatelse til to leverandører. Tillatelsene trådte i kraft 1.juni 2022 og løper ut 31.mars 2024. Før det gis nye tillatelser må det lyses ut ny konkurranse. Neste tillatelsesperiode vil gjelde fra 01.04.2024-31.03.2026.

Ut ifra erfaringer gjort i perioden med tillatt utleie ser kommunedirektøren behov for enkelte endringer i forskriften før ny utlysning. Ny forskrift må fastsettes av bystyret før man kan sende ut anbudet og velge hvilke virksomheter som skal ha tillatelse for utleie av elsparkesykler i neste leieperiode.

Erfaringer av utleie av elsparkesykler i Kristiansand

Erfaringer uten forskrift:

Uten forskrift var det i praksis fritt frem for hvem som helst å plassere ut sparkesykler i Kristiansand, og kommunen risikerte kaos slik det hadde vært i Oslo. I Kristiansand var det flere aktører som varslet at de ønsket å leie ut el sparkesykler uten tillatelse, men det var kun Ryde som etablerte seg.

Selv med kun en aktør var situasjonen utfordrende. Uten forskrift var det ikke mulig å regulere antall, soner eller stasjonsbasert parkering. I tillegg var det vanskelig å få til forpliktende avtaler med aktørene. Om kommunen hadde inngått en forpliktende avtale med den første operatøren var det ingenting som hindret andre operatører å etablere seg uten en tilsvarende avtale.

Erfaringer med forskrift (og tjenestekonsesjonskontrakt):

En lokal forskrift gir Kristiansand kommune muligheten til å regulere hvem som skal få tillatelse til å sette ut elsparkesykler, antall og soner. I tillegg er forskriften nødvendig for å kunne gjennomføre en konkurranse for å avgjøre hvilke aktører som skal få tillatelse til å drive utleie i kommunen.

En tjenestekonsesjonskontrakt gir et forpliktende forhold som gjør at kommunen i samarbeid med AKT kan bestemme hvor mange sparkesykler som kan settes ut, hvor de ikke kan stå, når de skal tas inn ved snø, osv. Kontrakten gir også inntekter i form av et årlig gebyr som dekker administrasjonskostnader. I tillegg er kontrakten forpliktende, slik at man unngår at en av aktørene stopper sin virksomhet. På den måten sikrer man forutsigbare forhold gjennom hele avtaleperioden.

Justeringer i avtaleperioden:

Den viktigste endringen som har blitt gjort i denne utleieperioden er å innføre krav om stasjonsbasert parkering i kvadraturen. Dette har ført til et mye mer ryddig bybilde. Denne endringen videreføres i neste utleieperiode.

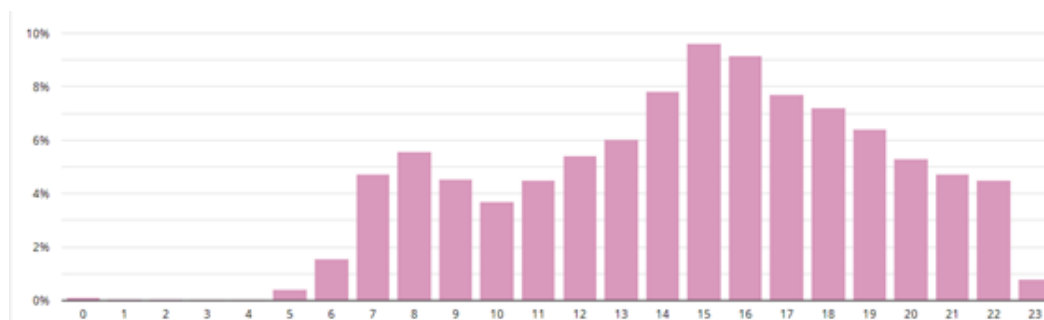
Bruk og omfang:

Totalt antall turer: Omfang av antall turer var opp mot 700 000 samlet i 2023. På grunn av konkurransehensyn er det ikke mulig å oppgi et mer nøyaktig tall på antall turer.

Sesongvariasjoner: Elsparkesykkel fungerer best på vår, sommer og høst. Det er en klar tendens til mindre bruk i vinterperiodene, og i mange byer velger operatørene å samle inn elsparkesyklene i de månedene med mest snø. I Kristiansand er det i utgangspunktet åpent hele året, men operatørene kan etter avtale med AKT ha et mindre antall kjøretøy på gaten på vinteren. Dette fordi behovet er mindre, men også for å sikre at det ikke blir problemer med å samle kjøretøy inn ved snøfall.

Geografi: I inneværende periode har elsparkesyklene vært geografisk begrenset av et sonekart satt opp av kommunen og AKT. Distribusjon innad i sonene har vært sikret ved krav om utplassering av elsparkesykler på definerte stasjoner (f.eks. Rona og sykehuset) hver morgen. Antallsbegrensningene på 500 kjøretøy per aktør har gjort at operatørene har hatt flest kjøretøy der det er mest i bruk, dvs. Kvadraturen, Lund og opp mot UiA.

Fordelingen av turer per time gjennom døgnet vises i tabellen under:

Høringsuttalelser

13.10.2023 ble forskriften sendt på 6 ukers høring. Administrasjonen har mottatt til sammen åtte innspill fra:

- Operatører: Ryde og Nivel
- Råd: Studentutvalget og Eldrerådet
- Organisasjoner og foreninger: Trygg trafikk og Blindeforbundet
- Statlige etater: Statens vegvesen og Politiet.

Sammendrag av høringsuttalensene er satt inn i en oversiktstabell i vedlegg nr. 5.

Gjennomgang av innspillene og administrasjonens vurdering

Ingen merknader:

Statens vegvesen, Politiet og Eldrerådet hadde ingen merknader til forslaget ny forskrift.

Eldrerådet etterlyser imidlertid sanksjoner overfor brukere som bryter vedtatte regler for bruk av elsparkesykkler.

Administrasjonens vurdering: Hvordan man skal utføre sanksjoner overfor brukere som bryter vedtatte regler for bruk av elsparkesykler, vil bli presisert i konkurransegrunnlaget og avtalen med operatørene. For øvrig håndheves brudd på veitrafikklovgivningen av Politiet.

Bestemmelse om antall tillatelser:

Nivel vil at alle aktører som oppfyller kravene til å drive utleie, skal få tillatelse. De mener at dette vil bidra til billigere turer, mer tilgjengelighet og at aktører kan spesialisere seg i utkantsområdene.

Administrasjonens vurdering: Administrasjonen ønsker å ha mer enn en utleier for å unngå monopol og for å få riktig pris på leie av kjøretøyene. Det er viktig for kommunen å ikke ha for mange aktører å måtte forholde seg til, ettersom dette vil kunne føre til mye oppfølgingsarbeid. Det er en fordel for kommunens og Akt sin oppfølging i forhold til ryddig bybilde og drift at det er begrensning på antall tilbydere. For brukerne vil det være færre firmaer og apper å forholde seg til og det vil være lettere for tilbyderne å kunne gi et godt tilbud. Administrasjonen mener derfor at det er mest riktig å opprettholde to tillatelser.

Bestemmelse om antall kjøretøy:

Nivel vil ikke ha med konkrete antall kjøretøy i forskriften, men ønsker heller at antallet blir definert i utlysningen. Begrunnelsen er at mindre aktører kan få problemer med å starte opp i Kristiansand når antall kjøretøy er fastsatt i forskriften.

Ryde ønsker at sone 1 har minimum 250 kjøretøy per. aktør og sone 2 har minimum 500 per. aktør

Administrasjonens vurdering:

Juridisk må antall tillatte kjøretøy beskrives i forskriften og antallet må samsvare med utlysningen. Dette må gjøres for at alle aktører skal ha lik forståelse av forutsetning for utleie i løpet av hele prosessen. Det er derfor ikke mulig å imøtekomme ønsket til Nivel.

Ryde har forslått et minimumskrav til antall kjøretøy i sone 1 og 2 som er betydelig høyere enn administrasjonens forslåtte maksimumskrav. Forslaget som Ryde forslår er langt over antallet kjøretøy som kommunen kan tåle for å kunne opprettholde ryddig byrom. Administrasjonens forslag til antall elsparkesykler i de forskjellige sonene er basert på erfaringene gjort det siste året og rapporten «Delt mikromobilitet, Kristiansand» fra TØI som er vist i vedlegg nr. 2.

Bestemmelse om tillatelsesperioden:

Nivel vil at operatører som har avtale med kommunen om utleie må kunne forlenge avtalen i løpet av tillatelsesperioden med et ekstra år. Det vil si at de ønsker en 2+1 års avtale.

Administrasjonens vurdering:

Dersom det er mulig å utvide tillatelsesperioden med et ekstra ett år etter endt to årsavtale, kan de leverandørene som ikke har tiltalelse bli usikre på hvilket år ny utlysning kommer og risikerer dermed å ikke få god nok tid til å forberede tilbudet sitt.

Bestemmelse om stenging på nattestid:

Nivel mener at stenging på nattestid må gjelde kun i helgene ellers må hastigheten reduseres på natta. Et annet forslag er at tidspunktene for nattestenging som er forslått i forskriften kan ved behov endres. Begrunnelse er at nattestenging gjør at de som jobber nattevakter ikke får tilgang til elsparkesykler.

Ryde vil at elsparkesyklene kan være åpne for bruk alle dager kl. 05:00 – 24:00, slik det er forslått i forskriften. Men i tillegg bør det være åpning for at el-sparkesykkeloperatører som har virkemidler for å unngå bruk av kjøretøyene i beruset tilstand kan ha døgnåpent fra søndag til fredag. Hvis virkemidlene ikke har tilstrekkelig effekt, kan kommunen pålegge nattestenging.

Trygg trafikk ber om at tidsrommet for nattestenging økes og at kjøretøyene eventuelt låses på nattestid. Begrunnelsen er at erfaring fra Oslo viser at 86 prosent av ulykkene skjer mellom kl. 21.00 -04.00. En studie fra Oslo skadelegevakt sier at hele 41 prosent av de skadde var ruspåvirket.

Studentutvalget ønsker lengre utleietid på kvelden og at det utvikles en måte slik at el-sparkesykler kan brukes etter klokken 00:00 uten å risikere promillekjøring. I tillegg ber de om at det skal være mulig å fullføre en elsparkesykkeltur som er påbegynt før stenetiden. Det er flere studenter som arbeider etter klokken 00:00 og har behov for transport hjem. Busstilbudet er ikke tilstrekkelig på kveldstid. Spesielt i sone 3 etter klokken 23:00 er busstilgangen dårlig.

Administrasjonens vurdering:

Statistikk viser at de fleste alvorlige ulykker med elsparkesykler skjer på natta og på grunn av promillekjøring. Det finnes ikke virkemidler som med 100 % sikkerhet kan påvise at brukeren ikke er beruset når en elsparkesykkel blir utleid. Den eneste måten som er sikker nok er at politiet gjør kontroller, noe som de ikke har tilstrekkelig kapasitet til. Det er heller ikke realistisk å låse alle elsparkesyklene hver natt. Når det gjelder å kunne avslutte en tur som er startet før stenging, så vil dette vurderes og i så fall beskrives i konkurransegrunnlaget og ikke i forskriften.

Andre merknader:

Nivel presiserer at Digital- og fysisk ID på kjøretøyet må samsvarer med systemet til operatørene. Dersom numrene ikke samsvarer, er det komplisert å koble f.eks. feilparkert sparkesykkel til den digitale.

Administrasjonens vurdering: Presisering om at Digital- og fysisk ID på kjøretøyene vil bli beskrevet i utlysningen og avtalen. Forskriften skal ikke omhandle noe mer bekrivelse om dette temaet.

Ryde ber om at det blir tydeliggjort at integrasjon i Agder Kollektivtrafikk (AKT) systemer vil være uten kostnad for operatøren utover å dekke egne kostnader ifm. integreringen. AKT kan ikke ta et tjenestebidrag eller andre gebyrer for formidling av aktørens tjeneste. Forskriften sin §6 pkt. er uklar på hva integrering innebærer av forpliktelser og hvilke kostnader som vil påløpe med løsningen.

Administrasjonens vurdering:

Forskriften utdyper ikke integrasjonen til AKT sine systemer, ettersom dette skal og er beskrevet i konkurransegrunnlaget for dagens leieperiode. Presiseringene om integrasjon i konkurransegrunnlaget vil bli videreført til neste periode.

Trygg trafikk krever at lokale myndigheter fastsetter oppmerkede parkeringsarealer flere steder i kommunen. Valg av parkeringsarealer må vurderes grundig. Det har skjedd flere ulykker i norske byer, også alvorlige, som følge av henslengte elsparkesykler på fortau, i gågater og på gang- og sykkelveier.

Administrasjonens vurdering:

I denne utleieperioden er det innført krav om oppmerkende/stasjonsbasert parkering i kvadraturen. Dette har ført til et mye mer ryddig bybilde. Denne praksisen videreføres i

neste utleieperiode. Behovet for ytterligere oppmerkede parkeringsplasser blir vurdert fortløpende.

Blindeforbundet krever at det presiseres og stilles krav til å bruke geofencing flere steder. Dette gjelder også i bydelene. Utleier må formidle holdninger til hensynsfull bruk av kjøretøyene. Blindeforbundet mener at det offentlige rom føles utryggt, utilgjengelig og direkte farlig for fotgjengere på grunn av utleie av små elektriske kjøretøy

Administrasjonens vurdering:

Det stilles krav til geofencing i dags systemer. Mer bruk av geofencing vurderes fortløpende. Dersom det er behov for mer spesifisering av geofencing vil dette bli beskrevet i konkurransegrunnlaget.

Studentutvalget mener elsparkesykler bør dekkes av AKT sin reisegaranti. AKT har reisegaranti for forsinket buss hvor de blant annet dekker taxi etter gitte forsinkelser.

Administrasjonens vurdering: Forskriften kan ikke si noe om hva AKT sin reisegaranti skal inneholde. Administrasjonen har videreformidlet studentutvalget sitt forslag til AKT. Det er de som har grunnlag for å vurdere forslaget.

Forslag til endringer i forskriften

Forskriften omhandler følgende tema, foreslåtte endringer omtales løpende:

§ 1 Formål, omtaler formålet med forskriften
Ingen endring foreslås.

§ 2 Definisjoner, definerer viktige begreper som blir brukt i forskriften
Ingen endringer utover at en definisjon av elsykkel er tatt inn.

§ 3 Virkeområde, omhandler hva slags type kjøretøy det kan gis tillatelse til
Det foreslås nytt pkt. 2:

Kristiansand kommune kan etter søknad beslutte at forskriften ikke skal gjelde for stasjonsbasert utleie av sykkel med hjelpemotor (elsykkel), der elsykkelen må leveres tilbake til samme stasjon som den er utleid fra, og tildele tillatelse til slik utleie.

§ 4 Krav om tillatelse for utleie av små elektriske kjøretøy. Begrensning av antall kjøretøy og utleiere, omhandler krav om tillatelse og antall tillatte kjøretøy og utleiere.

I gjeldene forskrift er det en antallsbegrensning på totalt 1000 kjøretøy fordelt med 500 kjøretøy på hver operatør.

Det foreslås fjerne begrensningen på totalt antall kjøretøy. I stedet foreslås å innføre en inndeling av kommunen i tre soner, der sone 1 og sone 2 har antallsbegrensning. Vedlegg 2 viser kart over sonene. Sone 1 (sentrumssonen) kan ha maksimalt 150 kjøretøy per utleier, sone 2 kan ha maksimalt 350 kjøretøy per utleier og sone 3 (ytte sone) har ingen antallsbegrensning. For sone 1 og 2 vil totalt antall kjøretøy bli 1000 som i dag.

Det foreslås at kommunedirektøren kan utvide antallsbegrensningene i sone 1 og 2 dersom erfaringene tilsier at dette kan gjøres uten å komme i konflikt med formålet med forskriften. I sone 3 foreslås at kommunedirektøren kan innføre antallsbegrensning ned til 500 kjøretøy per utleier.

§ 5 Tildeling av tillatelse. Gjennomføring av konkurranse for anskaffelse av tjenestekonsesjonskontrakt, omhandler detaljene rundt anskaffelse og tillatelse, krav til søknad og vilkår for å drive utleie.

I gjeldene forskrift er det kun Kristiansand kommune som kan tildele tillatelse til å drive utleie av elektriske sparkesykler. Tillatelsene tildeles på bakgrunn av avhold konkurranse om anskaffelse av to tjenestekonsesjonskontrakter. Rent praktisk har dette foregått slik at AKT i samarbeid med Kristiansand kommune har gjennomført konkurransen. Deretter har Kristiansand kommunen fattet et vedtak om å tildele tillatelse til de to operatørene som vant konkurransen.

Kommunedirektøren foreslår å endre dette slik at Kristiansand kommune kan velge å delegere myndigheten til også å tildele tillatelsene etter gjennomført konkurranse. Selve prosessen med utlysning og tildeling skal uansett skje i nært samarbeid mellom AKT og Kristiansand kommune. Det er derfor lagt til et nytt § 5.2:

(2) Kristiansand kommune kan delegere myndigheten til å gjennomføre konkurranse om anskaffelse av tjenestekonsesjonskontrakt og til å tildele tillatelse for utleie av små elektriske kjøretøy, til Agder Kollektivtrafikk AS.

§ 6 Vilkår for bruk av tillatelse, har bestemmelser om praktiske forhold knyttet til tillatelsesordningen og forvaltning av denne.
Ingen endringer.

§ 7 Gebyr
Ingen endring.

§ 8 Avslutning av utleievirksomhet
Ingen endring.

§ 9 Fjerning og forvaring
Ingen endring.

§ 10 Tilbaketrekking av tillatelse
Ingen endring

§ 11 Klage
Som følge av nytt punkt 2 i §5 er det lagt til et nytt §11.2:
(2) For det tilfelle at Agder Kollektivtrafikk AS delegeres myndighet til å tildele tillatelse for utleie av små elektriske kjøretøy etter § 5 annet ledd, gjelder regelen om klageinstans i lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 28 annet ledd annet punktum.

§ 12 Ikrafttredelse
Ingen endring.

Begrunnelse for endringene

Erfaringene fra perioden med tillatt utleie er at det er behov for flere el-sparkesykler utenfor sentrum (sone 1) og at det fra operatørenes side er et ønske om mer fleksibilitet i antall og plassering. Fra kommunen har det blitt identifisert et behov for bedre regulering av hvor elsparkesykler kan parkeres. I løpet av perioden er det identifisert et behov for bedre regulering av parkering i sentrum (kvadraturen). Sommeren 2023 ble det innført krav om tvungen parkering i deler av Kvadraturen. I samarbeid med Ingeniørvesenet, planavdelingen og Agder fylkeskommune ble det valgt ut og merket opp et stort antall parkeringsplasser for elektriske sparkesykler. Etter dette har problemet med uønsket parkering bedret seg.

Soneinndeling og antallsbegrensning:

Basert på erfaringene siste år foreslås endringer av antallsbegrensningen i forskriften. Hovedgrepet er at maksimalt antall elsparkesykler i hele kommunen fjernes og det heller innføres antallsbegrensning i soner. Sonene er delt inn som beskrevet under.

Sone 1: (Kvadraturen og Posebyen). Her er det tvungen parkering og tvungen utplassering på stasjoner. Maks grensen er på 150 kjøretøy per aktør, totalt 300. Dette

tallet tar utgangspunkt i kapasiteten på parkeringsplasser og gjennomsnittlig antall kjøretøy i kvadraturen i sommer.

Sone 2: (mellomsone, se kart i vedlegg 2). Her er maksimumsgrensen på 350 kjøretøy per aktør, totalt 700. Denne sonen har fri parkering og fri utplassering. Bakgrunnen for antallet er at man totalt oppnår dagens antall i sone 1 og 2, men minsker sonen i forhold til i dag, og dermed øker kapasiteten i henhold til operatørens ønsker. Begrunnelsen for 1000 sparkesykler er rapporten «Delt mikromobilitet, Kristiansand» fra TØI, se vedlegg 3. Bakgrunnen for fri parkering og fri utplassering er operatørens ønske om fleksibilitet, men samtidig har kommunen mulighet til å opprette parkeringssoner og krav om tvungen utplassering etter behov.

Sone 3: (ytre sone, utenfor sone 2). Her vil det være opp til aktørene hvor de vil tillate kjøring og hvor mange sparkesykler de vil sette ut. Dette er et grep flere byer gjør nå, og det gir operatørene mulighet til å teste ut markedet andre steder i kommunen. Erfaring fra andre byer viser at det ikke settes ut flere kjøretøy enn de som blir brukt jevnlig.

Mer fleksibel antallsbegrensning vil også gi AKT mulighet til å teste ut subsidiering av elsparkesykler i områder med lav kollektivdekning – dette har ikke vært mulig med dagens antallsbegrensning.

Innenfor en gitt sone kan AKT ved hjelp av et reguleringsverktøy følge med på antall elsparkesykler, etablere sakesoner, parkering forbudt-soner og tvungen parkeringssoner. Dette gir kommunen mulighet til å overvåke og regulere bruk og drift av elsparkesyklene i Kristiansand.

I tillegg gir den reviderte forskriften rom for å kunne etablere elsykkel-utleie, noe som heller ikke har vært mulig i dagens system, jf. foreslått nytt §3.2. Forslaget har sitt utspring fra sommeren 2023 da det ble oppdaget denne type utleie ved terminalbygget ved ferjeterminalen. Dette er en type utleie som har et litt annet formål enn det formålet som forskriften i hovedsak regulerer og retter seg primært mot turister og andre besøkende i Kristiansand. Samtidig er det en grad av markedsoverlapp som kan komme i konkurranse med de operatørene som har blitt gitt strengt regulerte tillatelser for utleie av elektriske sparkesykler. Kommunedirektøren ønsker en åpning for denne typen utleievirksomhet samtidig som det må sikres at virksomheten ikke medfører stor ulempe for de leverandørene som har fått tillatelse til utleie av elektriske sparkesykler.

Nattestenging:

Kommunedirektøren foreslår å opprettholde nattestenging, men å utvide åpningstiden fra 05:00-23:00 til 05:00-00:00. Dette er basert på erfaring fra andre byer og etterspørsel fra innværende år i Kristiansand. Det vises også til endring i lovgivningen om promillekjøring.

Veien videre

Når ny «Forskrift om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn i Kristiansand kommune» er vedtatt vil det utlyses konkurranse om tildeling av tjenestekonsesjonskontrakter for utleieperiode fra 2024 til 2026.

Økonomiske konsekvenser

Forskriften vil ikke medføre belastning på kommunens budsjett. Operatørene vil betale et gebyr for dekning av kostnader knyttet til forvaltning av tillatelsene.

Klima og miljøkonsekvenser

Små elektriske kjøretøy er per definisjon nullutslippskjøretøy. Det er ikke gode beregninger av i hvilken grad turer med elsparkesykkel erstatter (fossile) bilturer. Dette er noe det, på nasjonalt nivå, blir forsket på. Det er grunn til å anta at elsparkesykler kan bidra til redusert bilbruk på korte turer og i kombinasjon med kollektivtransport. Forslaget til revidert forskrift legger grunnlag for en utvidelse av tilbudet av elsparkesykler i områder lenger fra sentrum der privatbil har enda større andel av private

reiser enn i mer sentrale deler av kommunen. Samtidig arbeides det med å øke integrasjonen for bruk av elsparkesykkel og buss, dette kan redusere antall rene bilreiser. Mindre bruk av privatbil vil gi reduserte CO2 utslipp og mindre lokal luftforurensning fra biltrafikken og mindre trafikk som letter presset på parkerings- og veikapasiteten.

Uttalelser fra aktuelle råd

Saken er forelagt eldrerådet og studentutvalget. Høringsuttalelsene er omtalt i saken.

Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektørene mener de foreslåtte endringene i lokal forskrift om utleie av små elektriske kjøretøy gir et godt grunnlag for å videreutvikle tilbudet til kommunens befolkning. Samtidig er forskriften sammen med konkurransegrunnlaget et godt verktøy for å sikre ryddige og trafikksikre byrom, gjennom mulighet til å styre hvor kjøretøyene kan parkeres og soner med ferdselsforbud. Endringene er foreslått på bakgrunn av erfaringer med gjeldende forskrift.

Sak 6/24: Etablering av regionalt næringsfond for kommunene Vennesla, Lindesnes og Kristiansand

Vedlegg

Vedtak KOMM, 16012024, Sak 3/24, Etablering av regionalt næringsfond for kommunene Vennesla, Lindesnes og Kristiansand

2023021572-1 Mulig etablering av regionalt næringsfond for kommunene Vennesla, Lindesnes og Kr 3415638_1_1 (1)

Fornybarregionen+-+strategi+for+verdiskaping+i+Kristiansandregionen+-+til+politisk+behandling_juni+23+(1)

Vedtekter for regionalt næringsfond for Kristiansand, Vennesla og Lindesnes kommuner

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2023026894
Saksbehandler Stein Otto Daatland

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kommunalutvalget	16.01.2024	3/24
2 Formannskapet	17.01.2024	6/24

ETABLERING AV REGIONALT NÆRINGSFOND FOR KOMMUNENE VENNESLA, LINDESNES OG KRISTIANSAND

FORMANNSKAPET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 17.01.2024 SAK 6/24

Formannskapets vedtak:

1. Kristiansand kommune vil bidra til etableringen av et regionalt næringsfond sammen med Vennesla og Lindesnes kommune, og der Agder fylkeskommune finansierer 50 prosent av fondets kapital. Den resterende del av finansieringen fordeles på de tre kommunene ut fra sysselsetting, folketall, distrikts-indeks og flatt tillegg.
2. Vedtektene legges til grunn for bruk av og/eller tildelinger fra det regionale næringsfondet.
3. Kristiansand kommunes andel finansieres fra Kristiansand kommunes disposisjonsfond i 2024. For årene etter må det innarbeides i økonomiplanen.

(14/1)

Voteringer:

Kommunalutvalgets innstilling ble vedtatt med 14 mot 1 stemme (Rødt).

18.01.2024